

CENTER FOR
THE DEFENCE OF
THE INDIVIDUAL

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤
القدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

המוקד מודה למאות האנשים
והגופים בישראל ובעולם התומכים
בפעילותו. עיקר המימון מקורו
בישיות מדיניות זרות.

Founded by Dr. Lotte Salzberger
Registered Association
מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
עמותה רשומה
استه دلوطه زلتسبرغر -
مكتب الشكاوي - جمعية مسجلة

תאריך: 06.11.2024
בתשובה נא לציין: 31701

לכבוד
אלופה יפעת תומר ירושלמי
הפרקליטה הצבאית הראשית
צה"ל

בפקס/דוא"ל

שלום רב,

הנדון:

תלונה על היעלמות עצורים עזתיים לאחר החזקתם במשמורת הצבא לרבות:

אלמוקייד, ת"ז [REDACTED]
אלע'רבלי, ת"ז [REDACTED]
גרבע, ת"ז [REDACTED]
אלעגור, ת"ז 421133323, ובתו הקטינה, [REDACTED]
אלעגור, ת"ז [REDACTED]
אלטויל, ת"ז [REDACTED]

- הינך מתבקשת לפעול על פי סמכותך ולפתוח בחקירה בעניין ההתנהלות של כוחות הצבא, אשר מביאה להיעלמותם של עצורים עזתיים שהוחזקו במשמורת הצבא, לרבות העצורים שפרטיהם בנדון.
 - המוקד להגנת הפרט (להלן: **המוקד**) הינו ארגון זכויות אדם המטפל, בין השאר, בהגנה על זכויותיהם של אסירים ועצורים פלסטינים שנכלאו על ידי כוחות ישראליים, ואשר מסייע למשפחות פלסטיניות באיתור יקיריהן שנעצרו על ידי כוחות ביטחון השונים של ישראל.
 - התלונה דנן עוסקת באנשים שנראו לאחרונה בעת שהיו בחזקת כוחות הצבא או בסמוך לכוחות הצבא ברצועת עזה, ושעקבותיהם נעלמו לאחר שהצבא עצר אותם, עיכב אותם או החזיק אותם במשמורת. בנוסף, בהמשך למעצרו של אותם תושבים או לנוכחותם בסמוך לכוחות הצבא, המוקד פנה לצורך איתור מקום הימצאם של אותם תושבים, אך בעניינם הרשויות מסרו כי אין אינדיקציה למעצר או להחזקה שלהם.
 - במקרים אחרים שהגיעו לטיפולו של המוקד, הרשויות מסרו כי אין אינדיקציה למעצר או להחזקה, אף כאשר האנשים נצפו במתקני כליאה שונים על ידי תושבי רצועת עזה שהשתחררו ממשמורת ישראל ודיווחו למשפחות הנעדרים על המפגש עם יקיריהם. אמנם פניה זו עוסקת במיוחד בקבוצת העצורים שהיו בחזקת כוחות הצבא או בסמוך להם ברצועת עזה ולא דווקא נצפו במתקני כליאה בתוך ישראל, אולם יש בשילוב זה כדי להצביע על בעיה מערכתית בקרב הרשויות השונות, ובראשן הצבא, הנושאת בחובה פגמים רציניים ומובילה לאי עמידה בחובות המוטלות על הרשויות במקרים אלו.
- להלן יובאו דוגמאות למקרים רבים בהם התנהלותו של הצבא גרמה

להיעלמותם של תושבים עזתיים.

אלמוקיד

5. מר אלמוקיד שפרטיו בנדון, בן 75, נלקח ביום 24.05.2024 לבסיס שבאחריות הצבא בג'באליה שברצועת עזה. ככל הידוע למשפחתו של מר אלמוקיד, הוא הוחזק בבסיס עד שהצבא פינה את הבסיס. לאחר פינויו של הבסיס, חלק מהמוחזקים בו שוחרר וחלק אחר נעצר ואולם, משפחתו של מר אלמוקיד, הקשיש, לא שמעה אודותיו דבר. ביום 03.06.2024 בני משפחתו של העותר מצאו את חפציו, כולל תעודת הזהות שלו, בבסיס שפונה.

6. בעניינו פנה המוקד לבית המשפט העליון הנכבד בעתירת הביאס קורפוס, לאחר שפנייתו לגורם הרלוונטי, משל"ט תיאום, לא הובילו למסירת מידע על מקום הימצאו. במסגרת בג"ץ 5953/24 אלמוקיד נ' צה"ל שהתנהל בעניינו של מר אלמוקיד, הודיעו רשויות המדינה כי אין אינדיקציה למעצרו. וכאן נשאלת השאלה, מה עלה בגורלו של קשיש בן 75 שהוחזק במשמורת הצבא ושעל הצבא הוטלה ועודה מוטלת האחריות לדאוג לו?

אלע'רבלי

7. בדומה למר אלמוקיד, מוחמד-ע'אזי אלע'רבלי שפרטיו בנדון, הינו גם קשיש בן 76 מרצועת עזה אשר נראה על ידי בני משפחתו ביום 04.02.2024 כאשר נלקח למעצר מביתו שבשכונת אל-אמל בח'אן יונס. מר אלע'רבלי הינו בן 76 החולה בסרטן סופני וסובל בגין מחלותיו, אך נסיבות קשות אלו לא פטרו אותו ממעצר אלים, ובשלב מאוחר יותר, מהיעלמות לאחר החזקתו במשמורת.

8. בעניינו פנה המוקד לבית המשפט העליון הנכבד בעתירת הביאס קורפוס, לאחר שפנייתו לגורם הרלוונטי, משל"ט תיאום, לא הובילו למסירת מידע על מקום הימצאו. במסגרת בג"ץ 28159-08-24 אלע'רבלי נ' צה"ל הודיעו רשויות המדינה כי אין אינדיקציה למעצרו. וכאן שוב נבקש לשאול, מה עלה בגורלו של קשיש, חולה בסרטן סופני, בן 76 שנעצר לעיני בני משפחתו על ידי כוחות הצבא?

גרבוע

9. מר גרבוע שפרטיו בנדון, הינו בן 31 מרפיח, שביום 07.10.2023 פורסמה תמונה שלו ברשתות החברתיות, מאותו יום, בה מופיע מר גרבוע עם פציעות בגב וברגל בסמוך לכוחות הצבא, כך שייתכן שניתן ללמוד מהתמונה שמר גרבוע נעצר על ידי הצבא.

10. עצורים משוחררים ממתקן עופר מסרו למשפחתו של מר גרבוע כי שמעו את סגל המתקן קורא את שמו של מר גרבוע. בנוסף, עצור משוחרר אחד סיפר לאשתו של מר גרבוע כי הוא שמע ממנו פרטים אישיים אשר גרמו לאשתו להבחין כי אכן מדובר בבעלה.

11. חרף האמור, משל"ט תיאום מסר כי אין אינדיקציה למעצרו או להחזקתו של מר גרבוע. שוב נשאלת אותה שאלה, איך ייתכן שאין אינדיקציה למעצר או

החזקה של מי שנצפה כפצוע ברגלו ובגב בסמוך לכוחות הצבא ולאחר מכן נצפה במתקן כליאה?

משפחת אלעג'ור

12. ו [REDACTED] אלעג'ור שפרטיהם בנדון, הינם אב ובתו, חסרת ישע בת 5, אשר היו במשמורת הצבא נכון ליום 24.03.2024, כאשר הצבא פרץ לביתם ומאז נעלמו עקבותיהם.

13. במהלך הפריצה, החיילים פתחו באש לעבר הדיירים ופצעו חלק מבני המשפחה, לרבות [REDACTED] הקטינה ואמה. לאחר מכן, החיילים לקחו את [REDACTED] הקטינה לחדר אחר על מנת לטפל בפציעתה שבכתף. בזמן זה, הורו לאמה לעקור מהבית ולעזוב את בעלה בחדר אחד ובתה הפצועה בחדר אחר, בלית ברירה ותחת איומים על חייה. כך פעלה האם, ובכך עזבה את בתה הקטינה לבדה עם החיילים שהבטיחו לטפל בקטינה.

14. כאשר חזרו בני המשפחה לבית כעבור שבועיים, הם גילו שבית המשפחה הופצץ.

15. המוקד עתר לבית המשפט העליון הנכבד במסגרת בג"ץ 70724-08-24 אלעג'ור נ' צה"ל בדרישה כי המדינה תודיע מה עלה בגורלם של מר [REDACTED] אלעג'ור ובתו, שהוחזקו במשמורת החיילים, ושהחיילים הבטיחו לטפל בבת בעודה פצועה מהירי שלהם.

16. למשפחה הגיעו שני דיווחים לפיהם האב נראה במתקני כליאה בישראל. ואולם, משליט תיאום הודיע כי אין אינדיקציה להימצאותם של הילדה ואביה בידי גופי הכליאה הישראליים, וגם חזר על מענה זה במסגרת העתירה שהתנהלה בעניינם. כך שעד לכתיבת שורות אלו, דבר לא ידוע על גורלם של [REDACTED] ובתו חסרת הישע שהיו במשמורת הצבא.

17. למרבה הצער נסיבות מזעזעות אלו אינן ייחודיות למקרה דנן. בחודש אפריל 2024 המוקד עתר לבית המשפט העליון הנכבד לצורך איתור קשישה חסרת ישע בת 94, סיעודית ולוקה באלצהיימר, אשר נעלמו עקבותיה לאחר שהייתה במשמורתם של החיילים שפרצו לביתה.

18. עניינה של הקשישה הובא במסגרת בג"ץ 2888/24 אלנואטי נ' צה"ל. שם צוינו עובדות המקרה העצוב והן כי ביום 21.03.2024 פלשו חיילים לבניין בו מתגוררת הקשישה, הפרידו בין הנשים לגברים בבניין, הורו לנשים לעקור דרומה ועצרו את הגברים. בזמן זה, הקשישה נותרה בביתה מכיוון שאין ביכולתה לעקור ולעזוב בהיותה סיעודית ולוקה באלצהיימר, והחיילים מסרו למשפחתה כי היא תילקח על ידם לבית החולים שיפא.

19. משפחתה הדואגת של הקשישה ניסתה לאתר אותה מאז בבית החולים, בבניין ובכל מקום אפשרי מאז שהחיילים הודיעו כי הם מתכוונים כאמור לקחת אותה לבית החולים, ואולם כל ניסיונותיהם העלו חרס. המשפחה אף חיפשה בין הגופות שנמצאו קרוב לבניין, אך ללא הועיל. עקבותיה של הקשישה נעלמו

מהרגע שהחיללים החזיקו אותה במשמורת.

20. לאחר הגשת העתירה בעניין הקשישה, בני משפחתה חזרו למקום שבו עמד ביתם עד לפני האירוע וחיפשו שוב בין שרידיו, ורק אז מצאו את גופתה של הקשישה בעוד שביתה כולו שרוף. במילים אחרות, על אף הבטחת החיילים לדאוג לשלומה של הקשישה, ביתה נשרף בעודה מרותקת למיטתה בתוכו!

אלטויל

21. אלטויל שפרטיו בנדון, הינו תושב רצועת עזה בן 25, אשר נעצר לעיני אשתו ואחותו על ידי החיילים ביום 29.11.2023 ממחסום במעבר ההומניטארי ברחוב "צלחא א-דין". מר אלטויל הינו אדם פצוע שזמן המעצר היה על כיסא גלגלים וסבל מפציעות קשות ברגליו בעקבותיהן דימם באופן מסיבי וערכי ההמוגלובין בדם שלו היו נמוכים מאד. מר אלטויל נעצר יחד עם דודו ששוחרר בהמשך, אך מר אלטויל נותר בחזקת הצבא.

22. אשר על כן, הוגשה עתירה למתן צו הביאס קורפוס בעניינו של מר אלטויל במסגרת בג"ץ 5476/24 אלטויל נ' צה"ל, שבמסגרתה הודיעו רשויות המדינה כי אין אינדיקציה למעצרו. כך שבדומה למקרים שהובאו לעיל, ומאות אם לא אלפי מקרים אחרים, דבר על ידוע על גורלו של מר אלטויל לאחר שהיה במשמורת הצבא.

החובות המוטלות על כוחות הצבא

23. מכאן פנייה זו אליך. אין ויכוח על כך שהתושבים שעניינם הובא לעיל היו נתונים במשמורת כוחות הצבא, בין אם נעצרו לעיני עדי ראיה ובין אם עוכבו על ידי כוחות הצבא לאחר שנצפו סמוך להם. אם כך, על הכוח העוצר והמחזיק חלות כלל החובות הנוגעות להחזקה של כלואים על פי הדין הישראלי, שהם גם "תושבים מוגנים" מכוח הדין הבינלאומי המחייב את הכוחות הלוחמים.

24. מסתמן מכל המקרים האלו, שהובאו כדוגמה להתנהלות שיטתית, כי כוחות הביטחון אינם עומדים באחריות המוטלת עליהם ואף נראה במקרים מסוימים שפורטו לעיל כי הם מפקירים קשישים, חולים וקטינים חסרי ישע. בנוסף ליחס המזלזל, הרשויות ממשיכות למסור שאין אינדיקציה למעצר או להחזקה כאשר המעצר התרחש בוודאות או, לכל הפחות, התושב נצפה עם או סמוך לכוחות הצבא. כך שהתנהלות זו מביאה למצב בו לא ניתן לברר את גורלם של אנשים שהיו במשמורת הצבא.

25. האמור לעיל מצביע על העדר של תיעוד מקיף על עצם החזקתם של אנשים במשמורת לפרק זמן כלשהו. היעדר התיעוד מוביל למצב של לית דין ולית דיין, כאשר הכוחות בשטח יכולים לעשות לתושבים הנופלים לידיהם ככל העולה על רוחם, בין היתר הפקרתם ואי שמירה על שלומם הפיזי, ומסכל כל אפשרות הן לאיתור אותם עצורים ובחינת השאלה מה עלה בגורלם, הן

- לחקירה כלשהי של חשדות בדבר עינויים ופגיעות קשות בזכויות.
26. על הצבא לעמוד בחובות החלות עליו מכוח הדין ההומניטארי הבינלאומי כולל הוראות אמנת ג'נבה הרביעית העוסקת בהגנה על אזרחים בזמן מלחמה. בין יתר החובות הקבועות באמנה ניתן למנות את החובה לתעד כל אדם שמוחזק במשמורת הכוח הלוחם, אף אם הוא עדיין לא בגדר עצור באופן רשמי; להחזיק את האנשים במקומות מסומנים המיועדים לכך, גם אם בשטח הסמוך ללחימה; ולהקים מאגר מידע מרכזי שיאגד את כל המידע האמור, או שימסור מידע זה לארגון הצלב האדום הבינלאומי.
27. אשר על כן, הנך מתבקשת לפעול בשקידה ראויה ולקיים חקירה עניינית וממצה בעניין ההתנהלות של כוחות הצבא בשטח, אשר מביאה להיעלמותם של עצורים עזתיים שהוחזקו במשמורת הצבא, לרבות העצורים שפרטיהם בנדון. אנו מבקשים הן מתן מענה לגבי מי שכבר נעלם, והן תיקון הליקויים הקשים כפי שעולים מהשטח, כך שלא יישנו.
28. לטיפולך הענייני והמהיר נודה, וכן לעידכוןך בדבר תוצאות הבדיקה.

בכבוד רב,

נאדין אבו ערפה, עו"ד